

Aktuālais pasaules ekonomikā

2026. gada 14. - 18. septembris

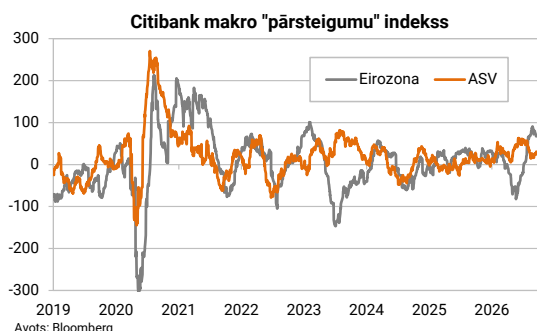
Simona Striževska

Ekonomiste

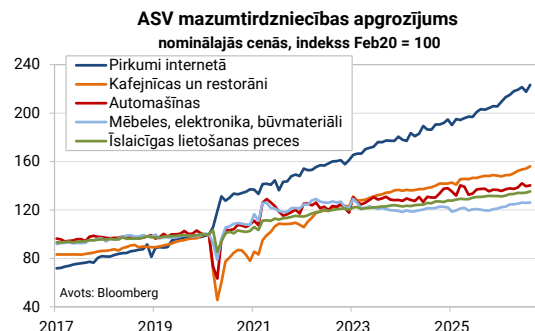
Simona.Strizevsk@cb.lv

- Augustā ASV mazumtirdzniecība uzrādījusi spēcīgu izaugsmi, ar uzviju atsverot kritumu jūlijā.** Apgrozījums nominālajā izteiksmē (bez auto un degvielas) palielinājās par 1.2% mēneša laikā, apsteidzot ekonomistu prognozes un uzrādot straujāko pieaugumu gandrīz divu gadu laikā. Kaut arī pusi no mēneša pieauguma nodrošināja lielāki tēriņi internetā, izaugsme augustā kopumā bija visaptveroša, un pieaugumu uzrādīja visas mazumtirdzniecības kategorijas, izņemot būvmateriālu segmentu. Gada griezumā ASV mazumtirdzniecības izaugsme augustā paātrinājās līdz 5.6%. Augusta rezultāti liecina, ka tēriņu dinamika ASV arī 3. ceturksnī saglabājas samērā noturīga pret ārējiem satricinājumiem. Savukārt ASV rūpniecības sektora izlaides izaugsme augustā apstājās. Ražošanas izlaide augustā samazinājās par 0.3% mēneša laikā, uzrādot pirmo negatīvo rezultātu kopš gada sākuma. Lielākie mīnusi bija novērojami autorūpniecībā un aviācijas nozarē. Gada griezumā izaugsme sabremzējās līdz 0.9%. Savukārt ieguves rūpniecības apjoms augustā bija minimāli augstāks nekā pirms mēneša (+0.1% mēneša griezumā) un gada griezumā uzrādīja 0.3% pieaugumu. Naftas ieguve ASV kopš augusta beigām ir palielinājusies līdz 13.9 milj. barelu dienā, tikmēr naftas urbumu skaits kopš augusta vidus pat nedaudz samazinājās.
- Vasaras izskaņā Ķīnas ekonomika turpinājusi darboties divu ātrumu režīmā.** Ķīnas mazumtirdzniecības izaugsme augustā gandrīz apstājās, un apgrozījums nominālajā izteiksmē gada griezumā palielinājās tikai par 0.4%. Tikmēr ārējais pieprasījums un mākslīgā intelekta bums turpināja atbalstīt uz eksportu orientētās nozares. Rūpniecības izlaides pieauguma tempi augustā paātrinājās līdz 5.2% no 4.5% pirms mēneša, kas atbilda vidējam izaugsmes tempam šā gada pirmajos astoņos mēnešos. Eksports augustā pieauga par 25% gada griezumā, saglabājot līdzīgu izaugsmes tempu trešo mēnesi pēc kārtas. Pēdējos mēnešos datoru un mikročipu eksports veidoja 40–50 % no kopējā eksporta pieauguma Ķīnā, turklāt mikročipu eksports salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir vairāk nekā divkārtšojies. Eksports uz ASV augustā bija par 34.4% lielāks nekā pirms gada, un Ķīnas tirdzniecības pārpalikums ar ASV sasniedza augstāko līmeni kopš Donalda Trampa atgriešanās Baltajā namā 2025. gada janvārī. Vienlaikus Ķīnas investīciju apjoma kritums augustā mazinājās, investīcijām samazinoties par 10.6% gada griezumā salīdzinājumā ar 12.8% kritumu pirms mēneša. Atslābums Ķīnas nekustamā īpašuma sektorā turpinājās.
- Septembra sēdē ASV FRS pacēlusi procentu likmi par 0.25 procentpunktiem līdz 3.75-4.00% apgabalam.** Šī bija pirmā reize, kad Federālā rezervju sistēma mainīja procentu likmes kopš likmju pazemināšanas pērnā gada decembrī. Jaunākas FRS prognozes paredz vēl vienu likmju pacelšanu līdz gada beigām, likmei sasniedzot 4.00-4.25% diapazonu. Saskaņā ar FRS prognozēm likme varētu palikt šajā līmenī arī visa nākamā gada garumā. Kopumā kopš jūnija, kad FRS publicēja iepriekšējās prognozes, sagaidāmā dolāru likmju trajektorija tika paaugstināta. ASV izaugsmes prognoze tika pārskatīta uz augšu 2026. un 2027. gadam, bezdarba līmeņa prognoze – uz leju, savukārt inflācijas prognoze tika nedaudz paaugstināta tikai 2026. gadam. Saskaņā ar fjučeru tirgus prognozēm tirgus dalībnieki līdz gada beigām sagaida vēl vismaz vienu likmes paaugstināšanu par 0.25 procentpunktiem un papildu divas pacelšanas līdz nākamā gada vidusdaļai, paredzot, ka dolāru likme nostabilizēsies 4.50-4.75% līmenī.

Makro pulss

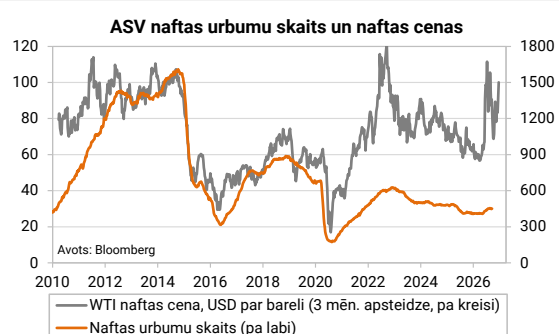
Tēriņu dinamika ASV noturīga pret ārējiem šokiem

ASV ražošanas sektors uzrāda pirmo kritumu šogad

Augstas naftas cenas atbalsta urbumu skaita kāpumu

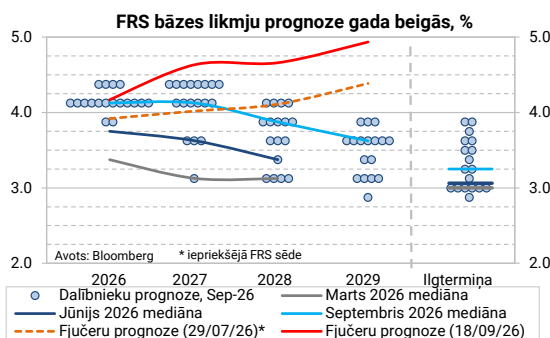
Ķīnas ekonomika aizvien darbojas divu ātrumu režīmā

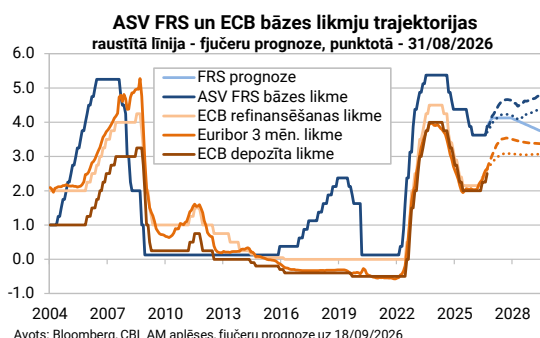
Investīciju kritums Ķīnā augustā nedaudz mazinās

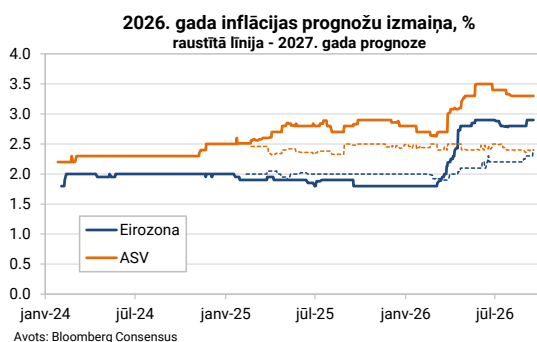
FRS būtisku paceļ dolāru likmju prognozes

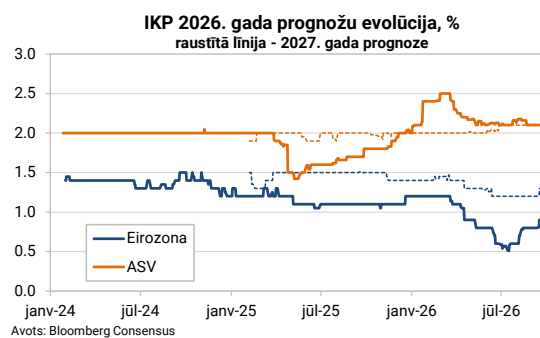
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 18.09.2026.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot niegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.